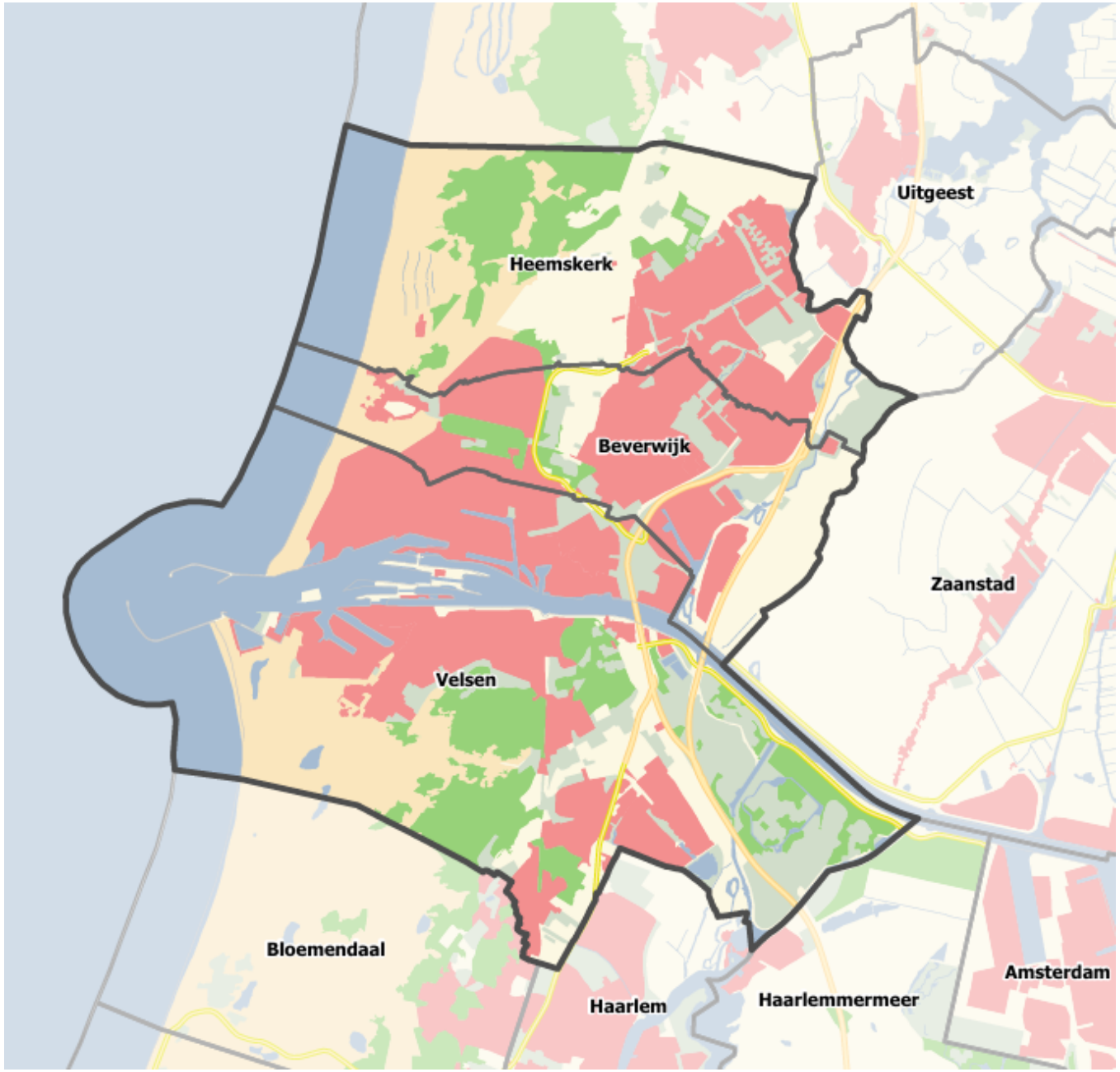

Samenwerken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond

Henrik Fokke (gemeente Velsen)

Eline van der Zwet Slotenmaker (gemeente Beverwijk)

5 november 2026

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

Urgentie luchtkwaliteit in de IJmond

- Grafietregens Tata Steel in 2018
- Sindsdien veel (periodieke) onderzoeken
- 2020: Programma Tata Steel 2020-2050 (met provincie, ODNZKG, ODIJ en GGD)
  - ➢ Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond
  - ➢ Actualisatie voor 2024-2030
  - ➢ Komend jaar volgende actualisatie
- 13 januari 2020: SLA ondertekend

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

Totstandkoming eerste Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond 2021-2025

- Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond (november 2021)
- Sterke IJmondiale samenwerking
- Provincie geen onderdeel, wel partner
- GGD en ODIJ betrokken
- Andere partners intern en extern
- Focus op industrie en bedrijvigheid, mobiliteit, woon- en leefomgeving, mobiliteit en scheepvaart
- Programma is meteen ook onze invulling van het SLA-uitvoeringsprogramma
- Deels voortbordurend op IJmondiale Visies Luchtkwaliteit (2012-2016 en 2017-2021), maar nu met een duidelijke link met gezondheid

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

(Periodiek) meten en monitoren in de IJmond

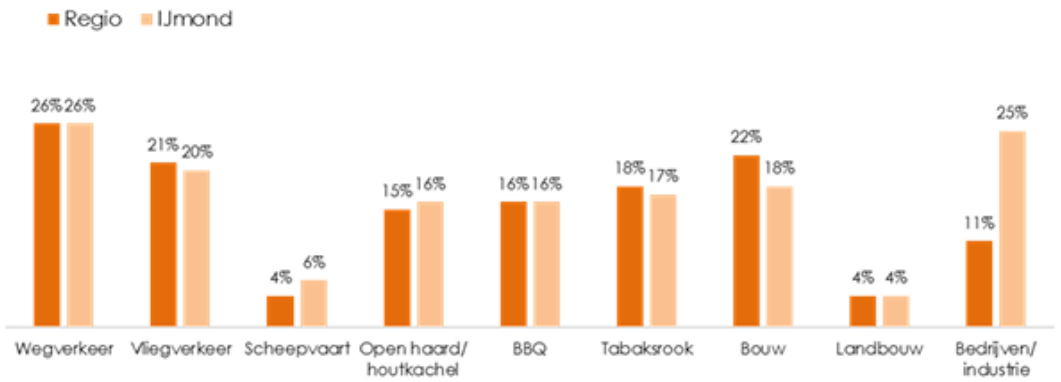

- Luchtmeetnet
- RIVM stofdepositie-onderzoeken
- GGD Gezondheidsmonitor (aanvullende monitor over hinder, slaapverstoring, bezorgdheid, ervaren gezondheid en chronische aandoeningen)
- IPSOS inwonersonderzoek beleving leefomgeving
- RIVM-rapport september 2023 - *De bijdrage van Tata Steel Nederland aan de gezondheidsrisico's van omwonenden en de kwaliteit van hun leefomgeving*
  - 30% van fijnstof afkomstig van Tata Steel-terrein, 70% van andere bronnen
- Actueel: doorontwikkelen meten en monitoring in de IJmond
- Toevoegen meten ultrafijnstof

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

Actualisatie 2024 & opbrengst eerste Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond 2021-2025

Figuur 2.1 *Prevalentie van hinder van stof, roet of rook van verschillende bronnen in GGD-regio Kennemerland en de IJmond in 2024.*

- Hoogblootgesteld gebied
- Meerdere bronnen
- Uitkomsten RIVM-rapport 2023
- Ambities hoog
- Luchtkwaliteit, geluid en geur
- Politiek debat, geld en andere factoren speelden een rol
- Dilemma's
- Bewustwording

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

Nieuw Programma Gezonde Leefomgeving IJmond 2026-2030

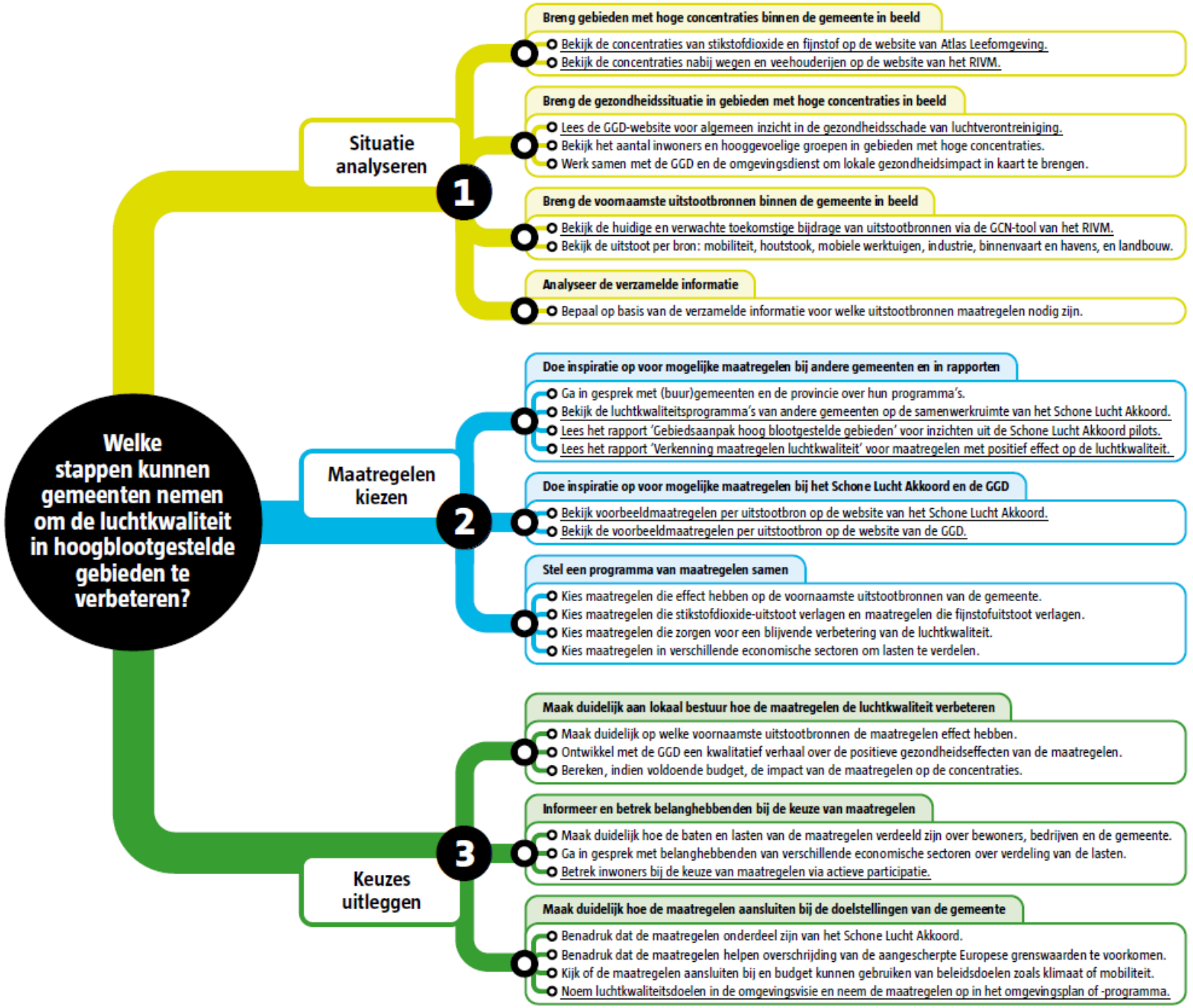

- Zelfde thema's: lucht, geluid en geur
- Concreter maken: van bewustwording naar uitvoering
- Meten & monitoren
- Ook citizen science: Hollandse Luchten
- Oog voor de hele IJmond
- Betrekken omgeving via omgevingsoverleg

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

SLA stappenplan - gemeentelijke maatregelen hoogblootgestelde gebieden: *hoe doen we dat in de IJmond?*

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

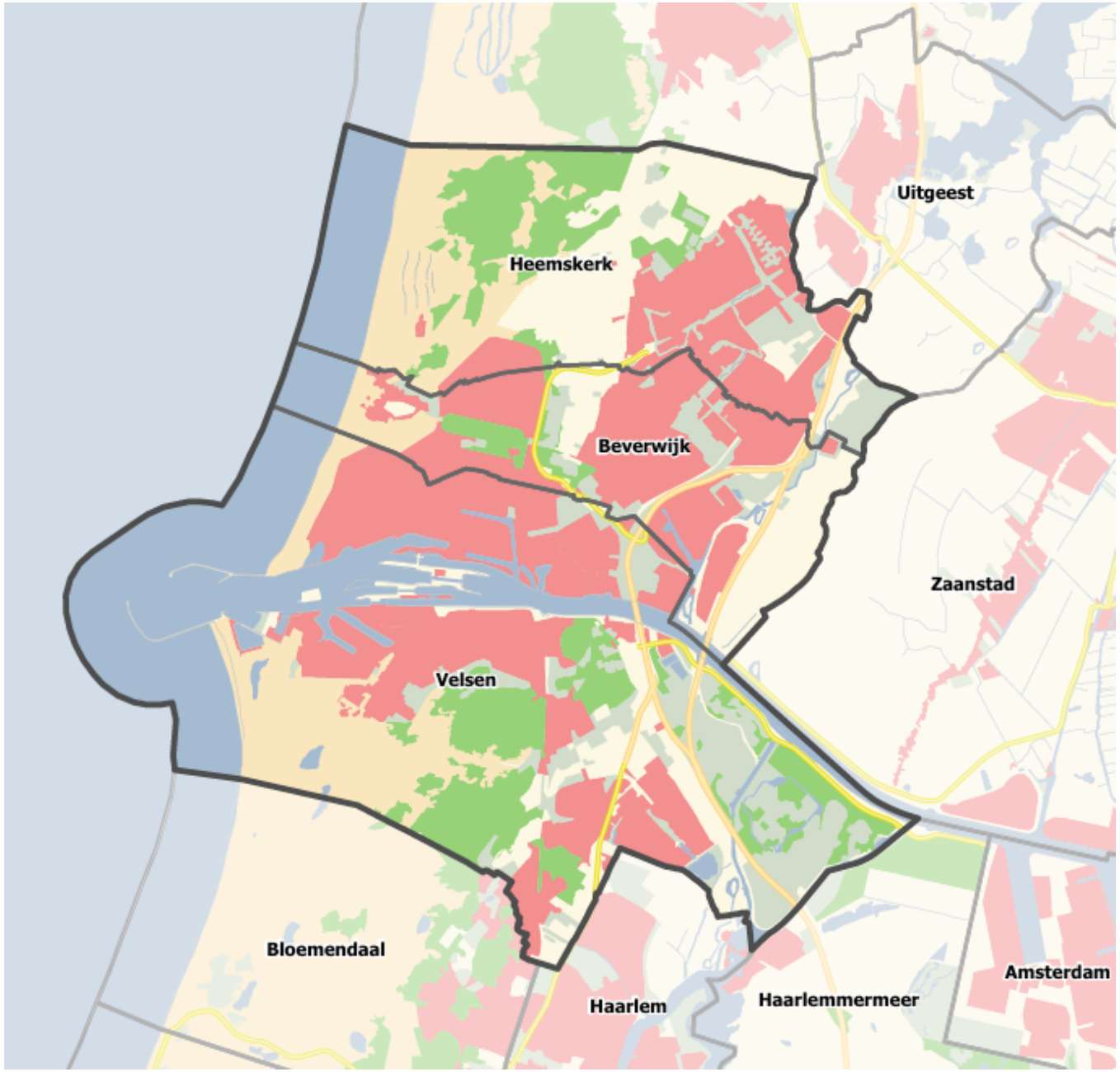
Geleerde lessen in de IJmond

- Als IJmondgemeenten samenwerken uit noodzaak, maar ook gewoon nodig
- Gezamenlijke aanpak waar het kan, differentiatie waar nodig/gewenst mogelijk
- Werk verdelen
- Aansluiten bij andere (gemeentelijke) programma's
- Programma breed in de organisaties verankeren
- Sparringpartner
- Lange adem
- Coördinatie
- Op onderdelen lastiger

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk

Vragen?

Henrik Fokke – hfokke@velsen.nl

Eline van der Zwet Slotenmaker – e.vanderzwetslotenmaker@beverwijk.nl

5 november 2026

GEMEENTE VELSEN

Gemeente Beverwijk